

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти

ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin of Science and Education

№ 7(37) 2025

Видавнича група «Наукові перспективи»

Християнська академія педагогічних наук України

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 7(37) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 7(37) 2025

Kyiv – 2025

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2025. № 7(37) 2025. С. 2437**

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління (Рішення від 31.07.2025, № 12/7-25)

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022
№ 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології
(спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність -
011 Освітні, педагогічні науки)**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу
присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)**

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходиться застосування тематики наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)

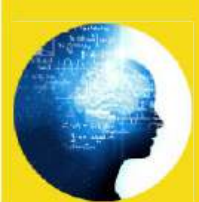
Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Національний університет "Одеська політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)

- ✦ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Кулікова Тетяна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я людини, методист Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради; Експерт Державної Служби якості освіти з питань акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти; Член Української асоціації дослідників освіти (Кременчук, Україна)
- ✦ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✦ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матіяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Новік Крістіна Іванівна - координатор освітньо-технологічних проєктів в TeachEd (Великобританія)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Равлюк Тетяна Анатоліївна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Рубан Микола Юрійович - доктор філософії з історії та археології, член правління Луганського обласного об'єднання ВУТ "Просвіта" імені Тараса Шевченка, голова правління громадської організації "Фонд відновлення залізничної спадщини України" (Київ, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Синявська Олена Олександрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скіяр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант (м. Дніпро, Україна)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)

- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інесса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Шербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори

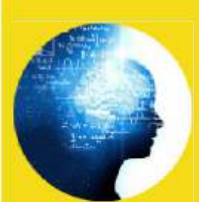
ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

- Bahus Francheska Bianka Ottivna, Nad-Kolozhvari Enike Adalbertivna, Lizak K.M.** 30
THE INFLUENCE OF EDGAR ALLAN POE'S LITERARY TECHNIQUES ON MODERNIST LITERATURE: IMPLICATIONS FOR SECONDARY SCHOOL EFL EDUCATION
- Khalabuzar O.A., Shymanovych I.V.** 42
EXPLORING THE PHONETIC AND STYLISTIC ELEMENTS OF DONALD TRUMP'S POLITICAL RHETORIC
- Mudryk D.P.** 53
SYNONYMY AS A LEXICOLOGICAL QUALITY IN LEGAL PSYCHOLOGY AND LEGAL TERMINOLOGY OF THE ENGLISH LANGUAGE
- Mudryk D.P., Maslo I.M.** 63
THE SENSE FEATURES OF THE RELATIONSHIP BETWEEN LAW AND ENGLISH LINGUISTICS (ON THE EXAMPLES OF ENGLISH LEGAL TERMS)
- Nykyporets S.S., Melnyk O.D., Piddubchak S.Yu., Magas L.M., Kriutchenko O.O.** 76
THE INFLUENCE OF INTRALEXICAL CODE-SWITCHING ON THE FORMATION OF INTERLINGUAL INTERFERENCE IN POWER ENGINEERING STUDENTS
- Stetsenko N.M., Paslied V.O.** 90
SPECIAL FEATURES OF THE ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATION OF EUPHEMISMS, JOKES AND CULTURAL NUANCES IN THE BBC SERIES 'SHERLOCK'

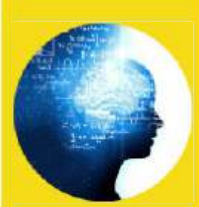
- Yumachikova O.M.** 100
*INTERACTIVE HORIZONS OF UKRAINIAN STUDIES: THE
POTENTIAL OF WORDWALL, PADLET AND MENTIMETER IN
TEACHING UKRAINIAN LANGUAGE FOR NON-PHILOLOGY
INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION*
- Анікіна І.В., Мельник Т.М.** 120
*ЖАН РАСІН: ТРАГІЗМ ЛЮДСЬКОЇ ПРИСТРАСТІ В ЕПОХУ
КЛАСИЦИЗМУ*
- Барабаш С.М.** 133
*ОБРАЗ ДІВИ МАРІЇ У РОМАНІ О. КОЗИНЦЯ «КАРТКА
МАРІЇ»*
- Білічак О.І., Тішечкіна К.В., Липченко Т.С.** 144
*ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПЕРЕКЛАДАЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ:
ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ДО МАШИННОГО
ПЕРЕКЛАДУ*
- Біловус Л.І., Васильків О.В.** 156
*НАРАТИВНА БІОЕТИКА ЯК НОВИЙ НАПРЯМ
МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА*
- Білогорка Л.В.** 171
*ПРОБЛЕМАТИКА ПЕРЕКЛАДУ КОНЦЕПТІВ У
ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: СТРАТЕГІЯ МАНІПУЛЯЦІЇ Й
ВПЛИВУ*
- Борін К.А., Гвоздяк О.М., Добровольська Н.Л.** 184
*АВТОМАТИЗОВАНИЙ ПЕРЕКЛАД З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ:
МОЖЛИВОСТІ, ОБМЕЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*
- Вайдич Т.В., Павлович Ю.П., Волотовська Т.П.** 200
*ЕВОЛЮЦІЯ МОВНИХ НОРМ У СУЧАСНОМУ ДІЛОВОМУ
ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ВПЛИВОМ
ЦИФРОВИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ*
- Власенко М.С.** 215
*ПРАГМАТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ НОМІНАЛІЗАЦІЙ У МОВІ
ІСПАНСЬКИХ ЗАКОНІВ*

- Врабель Т.Т., Леврінц М.І.** 226
ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛЕКСИКИ ПІД ВПЛИВОМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ
- Горобець А.В.** 238
ФУНКЦІЇ ТА ЗНАЧЕННЯ КОЛА СВАРОЖОГО У ВІДРОДЖЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ
- Горошкевич О.Г.** 258
НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ТВОРУ МІРІ Ю «СТАНЦІЯ «ПАРК УЕНО»
- Динь О.В.** 275
ГРУЗИНСЬКІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПОЕТІВ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.
- Єщенко Т.А.** 291
ІНКЛЮЗИВНА ЛІНГВІСТИКА ТА ЇЇ ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ В МЕДИЦИНІ
- Казанова О.В.** 310
*ФОЛЬКЛОРНІ ЕЛЕМЕНТИ У ВОЄННІЙ ЛІРИЦІ
К. КАЛИТКО*
- Каніболоцька О.А., Павлюк О.О., Борін К.А., Рось С.В.** 321
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ ФІЛЬМІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, ІСПАНСЬКОЇ МОВ)
- Каніболоцька О.А., Рось С.В., Шовкопляс Ю.О.** 339
ЛІНГВІСТИЧНА АДАПТАЦІЯ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЯ АНГЛО-МОВНИХ НАЗВ БРЕНДІВ ТА СЛОГАНІВ ІСПАНСЬКОЮ МОВОЮ
- Канова Л.П., Тарасенко С.М.** 350
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА ЗАСОБИ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО

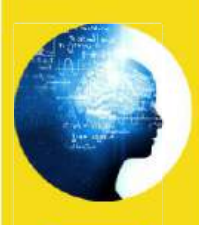
Клименко Т.А., Панченко О.І., Шевчик К.Ю. <i>ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАГОЛОВКІВ СТАТЕЙ ПРО НАУКУ ТА ТЕХНІКУ В ГАЗЕТИ DAILY MAIL ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ</i>	363
Компанієць І.В. <i>ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИСЛОВЛЕНЬ ІЗ ВІДНОШЕННЯМ НОМІНАЦІЇ В МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ</i>	375
Коржак З.З. <i>НОМІНАТИВНІ ЕКСПРЕСИВНІ РЕЧЕННЯ В СТРУКТУРІ ТЕКСТУ</i>	386
Корнієнко І.В. <i>ДИНАМІКА МАНІФЕСТАЦІЇ КОНЦЕПТУ ВІЙНА В ТУРЕЦЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ (2022-2025 РР.)</i>	400
Короткова С.В., Шалдуга І.П., Олійник Л.В. <i>ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ КОГНІТИВНОМУ ПРОСТОРІ: ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ЕТНО- МАРКОВАНИХ ВИРАЗІВ</i>	411
Кошіль Н.Є., Рибіна Н.В. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ СТРАТЕГІЙ У НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ФІЛОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД</i>	425
Красота О.Г. <i>МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	435
Красота О.Г., Марусич О.О. <i>ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	448
Кузьменко В.І. <i>ВІЙСЬКОВА ЛЕКСИКА У ПОЕЗІЇ АНАТОЛІЯ ШКУЛПИ ПЕРІОДУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ : ТИПОЛОГІЯ, ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ПАРАМЕТРИ</i>	463

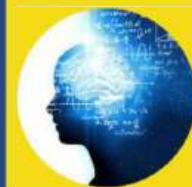
- Лазаренко С.В.** 472
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ АУДОВІЗУАЛЬНОГО МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
- Ленська С.В.** 486
ОБРАЗ КЛІТЕМНЕСТРИ У СУЧАСНИХ РЕТЕЛІНГАХ: ВІД МІФУ ДО НАРАТИВУ ІДЕНТИЧНОСТІ
- Лисенко Н.Г., Лученко О.О., Бражникова Т.Ю.** 500
МОЛОДІЖНЕ АРГО І НЕОБХІДНІСТЬ ЙОГО ВИВЧЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ
- Маліцька А.Д.** 512
ПРАКТИКИ ІНТИМІЗАЦІЇ МІЛІТАРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ «З ЛЮБОВ'Ю – ТАТО!» В. ПУЗІКА)
- Мацюк Г.П.** 522
МОВА І ВІЙНА: РОЗВИТОК ЗМІСТУ СОЦІОЛІНГВІСТИЧНОГО ПОНЯТТЯ «МОВИ УКРАЇНИ» В НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ ПЕРІОДУ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ
- Мороз Т.О., Яновець А.І., Марусич О.О.** 539
ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІЙ ПРАКТИЦІ
- Мишко С.А., Тодорова Н.Ю.** 554
ІНТЕГРАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ТА МОВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: СТРАТЕГІЇ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ У ВИЩІЙ ОСВІТІ
- Негер О.Б.** 570
АСОЦІАТИВНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ ЯК МЕТОД ПРОФІЛЮВАННЯ ОНОМАСТИЧНИХ КОНЦЕПТІВ
- Нефьодова О.Д.** 583
ЕКОЛІНГВІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТЕКСТУ НА ЗАНЯТТЯХ З АНАЛІТИЧНОГО ЧИТАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-АНГЛІСТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Нікоряк Н.В. <i>«СНИ ЕДПА» (2016): СУЧАСНА КІНОРЕЦЕПЦІЯ АНТИЧНОГО МІФУ ПРО ЕДПА</i>	598
Одінцова О.О., Балтремус В.Є. <i>ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	609
Островська М.Я., Маргітич К.Є. <i>ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПРОФЕСІОГРАМИ ФАХІВЦЯ ДО ПОБУДОВИ МОДЕЛІ ВЧИТЕЛЯ, ЗДАТНОГО ПРАЦЮВАТИ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ</i>	623
Островський О.О., Маргітич К.Є. <i>ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ МОВИ</i>	635
Присташ А. <i>«ЧУЖЕ» (ОРІЄНТАЛЬНЕ) ЯК СТИМУЛ ДО ВЛАСНИХ ТВОРЧИХ ПОШУКІВ: АГАТАНГЕЛ КРИМСЬКИЙ – ДОСЛІДНИК ТВОРЧОСТІ АНТАРИ ІБН ШАДДАДА</i>	644
Рубан А.А. <i>РОЛЬ ЛИСТІВ У РОМАНІ ДЖЕЙН ОСТІН «ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ»</i>	654
Румянцева О.А., Цимбал Н.А., Ляшенко І.В. <i>ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФІЛОЛОГІЧНУ ОСВІТУ В ЗВО: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ</i>	668
Сафонова Н.А., Кирпита Т.В. <i>ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ В АНГЛОМОВНИХ ПРИСЛІВ'ЯХ ТА ПРИКАЗКАХ</i>	689
Свистун Н.О., Вийванко Ю.О. <i>ТИПИ ПІДРЯДНОГО ЗВ'ЯЗКУ В СЛОВОСПОЛУЧЕННЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ МОВ: ЗІСТАВНИЙ АСПЕКТ</i>	703

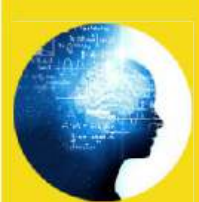

Скляренко О.Б. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ</i>	716
Стадніченко О.О. <i>ХУДОЖНЄ МОДЕЛЮВАННЯ ІСТОРІЇ В РОМАНІ І. МЕЛЬНИЧЕНКО ТА В. ГЕРАЩЕНКА «ЖИВИ. ВСУПЕРЕЧ»</i>	729
Стуліна Є.В. <i>КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ СЛОВОУТВОРЕНЬ З ПРЕФІКСОМ MAL У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ</i>	738
Тарасюк І.В., Шаргай І.Є. <i>СЛОВА З ФОРМАНТАМИ ЁСО- / ЕКО- У ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ: ЗІСТАВНИЙ АСПЕКТ</i>	753
Тімкова Т.М., Тургут В.М. <i>ЯДЕРНО-ПЕРИФЕРІЙНА СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ МИР У ТУРЕЦЬКІЙ МОВІ</i>	767
Томчук О.Ф. <i>ЗМІНИ В МОВНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ</i>	782
Фецан Т.І. <i>ТРАЄКТОРІЯ МОВНОЇ ПОВЕДІНКИ УКРАЇНЦІВ У ТУРЕЧЧИНІ (НА ОСНОВІ МЕТОДУ МОВНОЇ БІОГРАФІЇ)</i>	793
Харковський Є.М. <i>ІСПАНОМОВНІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В СУЧАСНОМУ ДІЛОВОМУ МОВЛЕННІ</i>	803
Чаяло В.Я., Нежива С.М., Неділько В.В. <i>ЕВОЛЮЦІЯ МОВНИХ НОРМ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ</i>	814

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

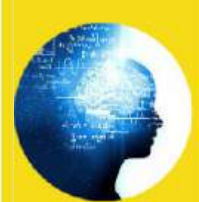
Chugai O.Yu., Kukharets O.O.
<i>UNIVERSITY AND SECONDARY SCHOOL ENGLISH
TEACHERS' PERSPECTIVES ON ALTERNATIVE ASSESSMENT
IN EFL</i>	832
Danylko O.H., Radul S.H., Surkova K.V.
<i>DEFINITION OF INFORMATION NEEDS IN SCIENTIFIC
AVIATION LITERATURE</i>	850
Hamretska H.S.
<i>PROJECT-BASED LEARNING OF FUTURE HISTORY AND
CIVIC EDUCATION TEACHERS: THEORY AND PRACTICE</i>	861
Mukan N.V., Mukan O.V., Antonyshyn A.O.
<i>STUDENT YOUTH' CIVIC COMPETENCE: DETERMINING
THE CONCEPT</i>	875
Pasternak V.V.
<i>CRITERIA, INDICATORS, AND LEVELS OF DIGITAL
COMPETENCE FORMATION AMONG FUTURE MASTER'S IN
TOURISM</i>	885
Алексеева С.В., Стешенко О.Л.
<i>ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ
ДО УСПІШНОЇ КАР'ЄРИ</i>	898
Анічкіна О.В.
<i>ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ПРИРОДНИЧИХ
ДИСЦИПЛІН У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВИКЛИКИ,
ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	907
Антонов О.В.
<i>ВИВЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА СТРУКТУРИ КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ : КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ</i>	922

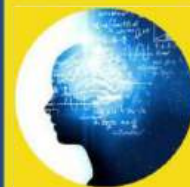
- Баштан М.В., Терменжи Д.Є., Лосєва Н.М., Пузирьов В.Є., Ярова О.А.** 936
МАТЕМАТИЧНІ ПРОЄКТИ З ПРОФЕСІЙНИМ ЗМІСТОМ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ УПРОВАДЖЕННЯ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ
- Білоус О.І.** 954
КОМПЕТЕНТІСНА ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
- Близнюк М.М., Ільїна І.О.** 964
ЗАСОБИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ ТРУДОВИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ОСОБИСТОСТІ
- Бояринова І.О.** 979
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧІВ У КОЛЕДЖІ
- Брижак Н.Ю.** 994
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ» У ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ
- Бричок О.В., Мартиненко С.М.** 1006
ВЛИВ ДИСЛЕКСІЇ ТА ДИСТРАФІЇ НА УСПІШНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
- Васильєв Г.А.** 1017
ФОРМУВАННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ
- Волошина О.Ю.** 1026
ПСИХОЛОГІЧНА ПРОСВІТА СІМ'Ї В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
- Воровка М.І., Непша О.В.** 1036
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЬСТВА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

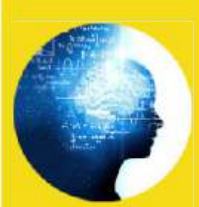
- Гуменникова Т.Р.** 1050
*ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ М'ЯКИХ НАВИЧОК
СТАРШОКЛАСНИКІВ У ТРЕНІНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:
ФОКУС НА КОМАНДНУ ВЗАЄМОДІЮ*
- Гун Ханьшуан** 1064
*ОПАНУВАННЯ ОПЕРНИМ ЖАНРОМ У КОНТЕКСТІ
ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВА*
- Демчук О.І.** 1078
*ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-
ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ
ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ*
- Денисяк Ю.В., Вінарчук Н.М.** 1091
*ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ
ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*
- Деренюк М.П.** 1103
*ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ STEM-
ОСВІТА В СУЧАСНОМУ НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ
ДИСКУРСІ*
- Доброскок С.О., Ільченко І.І.** 1117
*ВЛАСНІ НАЗВИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ ТА
ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ*
- Дороніна Т.О., Ахматова Н.О.** 1131
*МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧ-
НОГО АНАЛІЗУ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИРОДНИЧОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ*
- Дробишева О.А.** 1144
*ІСТОРІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ
СОЦІАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ У СВІТОГЛЯДНІЙ ПАРАДИГМІ
МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО*

- Дубовик Г.В.** 1155
*ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ
ФАХІВЦІВ АВІАЦІЙНОГО ПРОФІЛЮ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
СУЧАСНИХ СИСТЕМ БОЙОВОГО УПРАВЛІННЯ*
- Дущенко О.С.** 1166
*ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ОГЛЯД ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ*
- Жамардій В.О.** 1178
*МЕНТОРИНГ ЯК СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ
БАКАЛАВРІВ ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ*
- Жмуд О.В., Тягай І.М.** 1193
*СИНЕРГІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ ТА ДОСЛІДНИЦЬ-
КОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ*
- Здражіль В.І., Білоножко Н.Й., Остапчук Т.С.** 1204
*МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ ОФІЦЕРА:
ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА, КЛАСИФІКАЦІЯ*
- Іваницький О.І., Пономаренко О.В., Голованова Т.П.** 1219
*ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ
ОСВІТНІХ НАУК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Ігнатюк О.А.** 1235
*ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА СТРАТЕГІЙ
УСПІШНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ПЕДАГОГІВ,
ЛІКАРІВ ЗАСОБАМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ІГРОПРАКТИКИ*
- Качак Т.Б., Цюняк О.П., Близнюк Т.О.** 1246
*ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО*
- Козубовська І.В., Милян Ж.І.** 1261
*СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У
ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ (XIX ст. – ПОЧАТОК XX ст.)*

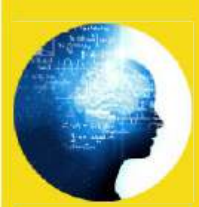
- Козубовський Р.В., Тополянський С.І.** 1273
ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ – ПРЕДСТАВНИКІВ ЕТНІЧНИХ МЕНШИН В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ
- Концевой С.А., Концевой А.Л.** 1287
МЕТОДОЛОГІЯ КІНЕТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ ПАРОВОПОВІТРЯНОЇ КОНВЕРСІЇ МЕТАНУ
- Копчук-Кашецька М.С., Сікора В.В.** 1299
ВИХОВАННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПРАЦЯХ СВЯТОГО ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО
- Костолович М.І.** 1308
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТРАНСВЕРСАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ
- Котик Л.І.** 1319
ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У НАУКОВИХ РОЗВІДКАХ ДОКТОРА ГЕОГРАФІЇ ГРИГОРІЯ ВЕЛИЧКА
- Котляренко С.В., Гримальська Т.М.** 1335
ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ У ВИКЛАДАННІ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ
- Кравчук Л.С.** 1345
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ВИКОНАННЯ СВОЇХ ОBOB'ЯЗКІВ В БОЙОВИХ УМОВАХ
- Куниця Т.Ю., Литовченко О.В., Литовченко О.В.** 1356
ОСОБЛИВОСТІ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З МОЛОДДЮ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ТА УКРАЇНІ

- Кучай Т.П., Біда О.А., Чичук А.П.** 1367
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ТА СФЕРИ ТУРИЗМУ
- Кучерук О.А., Гримашевич Г.І., Дяченко Н.М., Титаренко В.М., Шарапа М.В., Яшук Л.В., Фальківська Л.П.** 1376
ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ EDTECH У ПРОЦЕСІ ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
- Лазурко Л.М.** 1393
СИСТЕМА ШКІЛЬНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В СУЧАСНІЙ ПОЛЬЩІ
- Лисич О.О.** 1405
ОСНОВИ СЦЕНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ПЕРФОМЕНСНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ В АНСАМБЛІ НАРОДНОЇ МУЗИКИ «ПЕРВОЦВІТ»
- Литовченко В.П.** 1418
БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
- Лупаренко С.Є.** 1429
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
- Луценко В.І.** 1442
ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ НА САМОРОЗВИТОК ТА САМООРГАНІЗАЦІЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ
- Мартиненко Л.А.** 1454
ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ У СИСТЕМІ ПІДТРИМКИ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

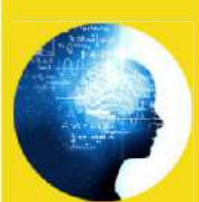
- Марченко О.Г., Чжо Ван** 1464
*ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКЛАДАЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КИТАЙСЬКОЇ
НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ*
- Митчик О.П., Денисенко Н.Г., Іванова Н.В., Ішук О.А.** 1485
*ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ*
- Панас О.І.** 1497
*ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВА-
ННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ*
- Панібрат І.О., Боровик Л.В.** 1507
*УМОВИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ
ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ
КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИ-
КІВ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВИХ ТА
ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН*
- Паска Т.В.** 1521
*МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ І РОЗВИТОК
ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ*
- Пісковенко А.О., Мотуз Т.В., Саєнко О.В., Олефір Н.В.** 1539
*КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ
КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА
ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ RAFT*
- Повідайчик О.С., Реблян А.М., Попик Ю.С., Григоренко П.О.** 1554
*ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТІВ ВЕЛИКОЇ
БРИТАНІЇ*

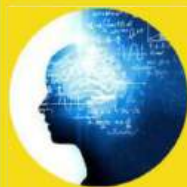
- Попель М.Е.** 1567
*ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ
КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ АСПЕКТІ*
- Ревенко І.В.** 1577
*ІНТЕГРАЦІЯ ЕМПАТІЙНО-РЕФЛЕКСИВНОЇ СКЛАДОВОЇ У
ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА*
- Резван О.О.** 1590
*ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ: ВЕКТОР УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ У СФЕРІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ*
- Рефель В.І.** 1600
*ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ*
- Савицька І.М.** 1611
*ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ*
- Сарасва І.В., Кравець Н.Ю.** 1624
*ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ПЕДАГОГІВ ЯК
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ*
- Слободянюк О.М.** 1636
*ДОСЛІДНИЦЬКА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИЗНАЧЕННЯ
ПОНЯТТЯ ТА РОЗРОБКА ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ*
- Смолінська Г.А.** 1650
*ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛА-
ДАЧА В УМОВАХ ПОСТПАНДЕМІЧНОЇ ГІБРИДНОЇ ОСВІТИ*
- Сокульський І.М., Кот Т.Ф., Гуральська С.В., Євтух Л.Г.,
Зайка С.С.** 1667
*ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ (PhD)
У ГАЛУЗІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ: МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ*

Сорока О.О.
<i>МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	1682
Сошко О.Г., Шкорубська Ю.Є.
<i>ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ</i>	1694
Стожок А.В.
<i>НЕЙРОГАРМОНІЯ МУЗИКИ: АВТОРСЬКА МЕТОДИКА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ІМПРОВІЗАЦІЇ ТА МУЗИЧНОЇ ГРИ</i>	1703
Стойка М.В.
<i>РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ МАТЕМАТИКІВ І ІНФОРМАТИКІВ</i>	1720
Суменко Т.Ю.
<i>МУЗИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ</i>	1730
Ткаченко Л.П.
<i>РОЛЬ ДИТЯЧИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ РІДНОЇ МОВИ</i>	1744
Ткачов С.І., Ткачова Н.О., Ткачов А.С., Чирва Я.О.
<i>ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОЇ ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ПЕДАГОГА</i>	1754
Тодоріко А.В.
<i>ПАРТНЕРСТВО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ: ПРАВОВЕ, ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ПІДРУНТЯ</i>	1767

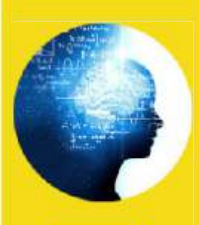

- Томчук О.Ф., Дорошева А.О.** 1782
*РОЛЬ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА У ФОРМУВАННІ
КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА*
- Тригуб А.Ю.** 1796
*РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ В УЧНІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ*
- Фенцик О.М.** 1805
*КОМУНІКАЦІЯ ТА ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДІВ
ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З
РІЗНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ*
- Фролова І.Є., Пилаєва Т.В.** 1818
*ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ПРАГМА-
ЛІНГВІСТИКИ ТА ДИСКУРСОЛОГІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Черкасов В.Ф.** 1831
*АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: РЕАЛІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ*
- Чубрей О.С., Єремія Г.І., Підгірна В.Н.** 1842
*МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТРАНСВЕР-
САЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ГЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ*
- Чучаліна Ю.М.** 1852
*ІНКЛЮЗИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ АДАПТАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ*
- Шамоня В.Г., Дем'янюк Є.А., Семеніхіна О.В.** 1869
*НАОЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПОНЕНТІВ
КОМП'ЮТЕРНОЇ АРХІТЕКТУРИ ПРИ ВИВЧЕННІ
МІКРОЕЛЕКТРОНІКИ*

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Dobrzanskyi O.V.	1879
<i>PARLIAMENTARY ACTIVITY OF BUKOVINIAN DEPUTIES IN THE VIENNESE PARLIAMENT AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY (BASED ON MATERIALS FROM THE "RUSLAN" NEWSPAPER)</i>	
Бабич В.І., Міщанин В.В.	1894
<i>«ГОРБАЧОВСЬКА» АНТИАЛКОГОЛЬНА КАМПАНІЯ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА ШПАЛЬТАХ РАЙОННОЇ ПРЕСИ</i>	
Бабій Л.І.	1909
<i>РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ НА ВІННИЧчині в умовах румунської окупації (1941-1944 рр.)</i>	
Бульвінський А.Г., Стельмах С.П.	1919
<i>ВИСВІТЛЕННЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ НА СТОРІНКАХ УКРАЇНСЬКОГО ЕМІГРАЦІЙНОГО ТИЖНЕВИКА «ТРИЗУБ» (1925-1940 рр.)</i>	
Дацків І.Б., Недошитко І.Р.	1933
<i>ЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН У МІЖНАРОДНОМУ КОНТЕКСТІ (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ ст.)</i>	
Дмитренко В.І.	1950
<i>ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ</i>	
Дмитренко В.А., Дмитренко В.І.	1961
<i>ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ АНІМАЦІЙНИХ ПРАКТИК У ПОЛТАВСЬКОМУ ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНОМУ МУЗЕЇ ПАНАСА МИРНОГО</i>	

- Спик Л.І., Петренко Н.М., Семешин Е.В.** 1974
ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД ЛЕБЕДИНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ТЕХНІКУМУ ТА УЧИТЕЛЬСЬКОГО ІНСТИТУТУ 1930–1953 РР.: БІОГРАФІЧНА РЕКОНСТРУКЦІЯ НА ОСНОВІ АРХІВНИХ ДЖЕРЕЛ
- Кіцелюк В.В.** 1988
МИШИНСЬКІ/ЗАБЛОТОВСЬКІ: ІСТОРІЯ ТА ГЕНЕАЛОГІЯ ОДНІЄЇ МІГРУЮЧОЇ ШЛЯХЕТСЬКОЇ РОДИНИ В ГАЛИЦЬКІЙ ЗЕМЛІ З ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XV ПО ТРЕТЮ ЧВЕРТЬ XVI СТ.
- Кліш А.Б., Прийдун С.В.** 2001
ПОСТАТЬ ЄПИСКОПА ГРИГОРІЯ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ
- Кошель О.М.** 2016
РОЛЬ ПРАВОСЛАВНОГО ДУХОВЕНСТВА В РОЗБУДОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В XIX СТ.
- Красота І.В.** 2036
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОННИХ ДІЙ У ЛОКАЛЬНИХ ВІЙНАХ КІНЦЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНИ
- Криворучко О.І.** 2053
ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ, АНАЛІЗ, ЗНАЧЕННЯ
- Крижанівський В.М., Мінченко М.В.** 2062
ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ СУДОВИХ ІНСТИТУЦІЙ 1860-Х – 1910-Х РР. В РАДЯНСЬКІЙ ІСТОРИЧНІЙ НАУЦІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1950-х – 1991 РР.
- Куций І.П., Куца Л.П.** 2076
СЛАВІСТИЧНІ СТУДІЇ ОМЕЛЯНА ПАРТИЦЬКОГО: МІЖ НАУКОЮ І СОЦІАЛЬНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ

Кушпетюк О.І.	2089
<i>ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧІ ЕКСПЕДИЦІЇ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ КОМПЛЕКТУВАННЯ ФОНДІВ МУЗЕЙНИХ ЗАКЛАДІВ ВОЛИНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.</i>	
Мельничук О.А., Зінько Ю.А., Долинна А.С.	2102
<i>ВПЛИВ СПІЛЬНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ТА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ЕКОНОМІЦІ ПОЛЬЩІ В 2004-2020 РР.</i>	
Мельніков М.О.	2113
<i>ДЕФЕНІЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ МІСЦЕВИХ ПОЛІЦІЙНИХ ОРГАНІВ РАЙХСКОМІСАРІАТУ «УКРАЇНА» У СУЧАСНІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ІСТОРИЧНІЙ НАУЦІ</i>	
Мишко А.В.	2124
<i>ІСТОРИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ У США НА ПОЧАТКУ ХІХ СТ.</i>	
Морзинський О.О.	2137
<i>ГЕНЕЗА ОБРАЗУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ 1938–1939 РР. В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ</i>	
Мурмила Н.	2154
<i>ЗБУТ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ В КІНЦІ ХІХ — НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ: ЕКОНОМІЧНІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ</i>	
Набока С.В.	2165
<i>ПРОЦЕСИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В СВІТІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ</i>	
Ніколаєв О.А.	2179
<i>УЛАДОВО-ЛЮЛИНЕЦЬКА ДОСЛІДНО-СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ: ВІД НАДДНІПРЯНЩИНИ ДО НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ</i>	

- Паламаровський Р.М.** 2197
*АРХЕОЛОГІЧНІ ТА ЕТНОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ПОДІЛЛЯ ЯК ФУНДАМЕНТ ДЛЯ МУЗЕЙНИХ КОЛЕКЦІЙ
ВІННИЧЧИНИ*
- Приходько С.М., Макарець С.В.** 2207
*ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ: ІВАН ФРАНКО*
- Рабецька Н.Л., Горобець І.В.** 2221
*ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ КУЛЬТУРИ МОВИ:
НОВІ ГОРИЗОНТИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ*
- Романько І.І.** 2231
*БІОГРАФІЧНИЙ НАПРЯМ У ПРАКТИКАХ ІСТОРИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ МЕМОРІАЛЬНОЇ
ЕКСПОЗИЦІЇ «ВИПУСКНИК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
ЛЬОТНОЇ АКАДЕМІЇ ОЛЕКСАНДР КАЛЯНІНОВ»)*
- Рудь О.М.** 2245
*ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД І НОВІ ВИКЛИКИ ФОРМУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ЄДНАННЯ КУЛЬТУРИ ТА
ДЕРЖАВНОСТІ*
- Савченко І.В.** 2256
*КАЗЕННІ ПАЛАТИ В МІСЦЕВОМУ ФІНАНСОВОМУ
УПРАВЛІННІ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ КІНЦЯ XVIII –
ПОЧАТКУ XIX СТ.*
- Стороженко Ю.В.** 2267
*ФОРМУВАННЯ ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТІВ В УРСР У ПОВОЄННИЙ
ПЕРІОД: ВИКЛИКИ, ДОСЯГНЕННЯ*
- Стоян Т.А.** 2284
*ПОЛЕМІКА М. ДРАГОМАНОВА ТА О. КОНИСЬКОГО В
КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНОГО РУХУ*

Харковенко Р.В. 2298
*ОСОБЛИВОСТІ СФЕРИ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ РЕСПУБЛІКИ ВІРМЕНІЯ*

Харламов М.І., Чубіна Т.Д., Гонтаренко Л.О. 2311
*ПРОФІЛАКТИЧНІ ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ В
МАШИННО-ТРАКТОРНИХ СТАНЦІЯХ, МАШИННО-
ТРАКТОРНИХ МАЙСТЕРНЯХ, ЗЕРНОСХОВИЩАХ ТА
ЗЕРНОСУШАРКАХ В УСРР У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1930-Х
РОКІВ.*

Шаповал Л.І. 2322
*ВИКОРИСТАННЯ АРХІВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ІНСТРУМЕНТУ
ЕМПІРИЧНОГО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ*

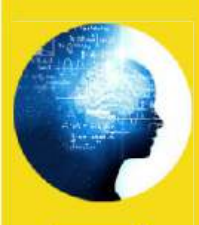
Щеглов А.Ю. 2338
*ПРОТЕСТНІ АКЦІЇ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ 1923 РОКУ:
ІДЕОЛОГІЧНА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА СКЛАДОВІ
РАДЯНСЬКОГО ВПЛИВУ НА ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНІ
ПОЗИЦІЇ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ*

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО»

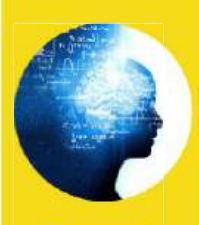
Борейко Г.Д., Колбун В.О., Гайдук Б.Б. 2355
*ЖАНРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СУЧАСНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ
ПОСТАНОВКАХ (НА ПРИКЛАДІ П'ЄС ЕДВАРДА ОЛБІ «ЩО
ТРАПИЛОСЯ В ЗООПАРКУ» ТА КАРЕЛА ЧАПЕКА «БІЛА
ХВОРОБА»)*

Грек В.А., Макарова З.М., Майбенко О.О. 2369
*ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ ДЖАЗ-ТАНЦЮ В КОНТЕКСТІ
СУЧАСНОГО ВІЗУАЛЬНО-ПЕРФОРМАТИВНОГО МИС-
ТЕЦТВА*

Дьяченко В.В. 2383
*МУЗИЧНЕ ВИКОНАВСТВО І ЗВУКОРЕЖИСУРА ЯК
ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ ФОРМИ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНИХ
ПРАКТИК*

- Заря С.В., Єфименко Н.М.** **2399**
*ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СІСПІЛЬСТВІ
НА ЗМІСТ ТА ФОРМИ УКРАЇНСЬКОГО ЕСТРАДНОГО
ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА*
- Коханська С.В., Лось О.М.** **2410**
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ФОРТЕПІАННОГО ЕТЮДУ
- Лук'яненко О.В., Майструк Н.М.** **2423**
*СУЧАСНА ІЛЮСТРАЦІЯ ДО ДРАМАТИЧНОГО ТВОРУ:
МИСТЕЦЬКА КРИТИКА ТА ОСВІТНІ АСПЕКТИ*

УДК 378.147: 316.61-057.87

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-1050-1063](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-1050-1063)

Гуменникова Тамара Рудольфівна докторка педагогічних наук, професорка, кафедра суспільно-наукових дисциплін, директорка Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП», м. Ізмаїл, <https://orcid.org/0000-0002-6223-771>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ М'ЯКИХ НАВИЧОК СТАРШОКЛАСНИКІВ У ТРЕНІНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ФОКУС НА КОМАНДНУ ВЗАЄМОДІЮ

Анотація. У статті розкрито проблему формування м'яких навичок, зокрема командної взаємодії, серед старшокласників як стратегічно важливого напрямку сучасної освіти в умовах цифрових, соціокультурних і управлінських трансформацій.

Авторка обґрунтовує необхідність інноваційного підходу до розвитку командної взаємодії молоді, що зумовлено як викликами глобалізації й децентралізації, так і зростанням запиту на громадянську участь підлітків у житті місцевих громад.

У дослідженні представлено міждисциплінарний аналіз теоретичних засад командної взаємодії як складової soft skills у старшокласників, з акцентом на соціально-психологічний, особистісно-зорієнтований, діяльнісний та інтерактивно-комунікативний підходи. Перевагу надано тренінговій діяльності у формуванні командної взаємодії.

Окреслено актуальність поєднання тренінгових, фасилітаційних практик, використання цифрових інструментів (Miro, Google Workspace), а також проектного навчання у формуванні командних навичок в контексті молодіжних громад. Авторське емпіричне дослідження, реалізоване у 2024–2025 роках у Болградській міській громаді, охопило 102 учні 10–11 класів. В процесі тренінгової діяльності впроваджені інноваційні модулі ("Команда як простір розвитку", "Проектуй разом з групою", "Цифрові практики командної співпраці") засвідчили позитивну динаміку у зростанні рівня залученості до командної роботи (на 41%), комунікативної зрілості (у 63% учнів), навичок вирішення конфліктів (на 29%). Зазначено важливість створення безпечного психологічного середовища, фасилітаційного супроводу та культурної чутливості до локального контексту. Стаття підкреслює доцільність системного впровадження адаптивних інноваційних моделей командо орієнтованого підходу в умовах неформальної освіти, з

урахуванням вікових, етнокультурних та освітніх особливостей старшокласників у місцевих громадах України.

Ключові слова: м'які навички, командна взаємодія, інноваційні підходи, старшокласники, м'які навички, проєктна діяльність, фасилітація, цифрові технології, командна взаємодія, тренінгова діяльність.

Gumennykova Tamara Rudolfivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Department of Socio-Scientific Disciplines, Director of the Danube Branch of PJSC "Interregional Academy of Personnel Management", Izmail, <https://orcid.org/0000-0002-6223-7711>

INNOVATIVE APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF SOFT SKILLS IN HIGH SCHOOL STUDENTS THROUGH TRAINING ACTIVITIES: FOCUS ON TEAMWORK

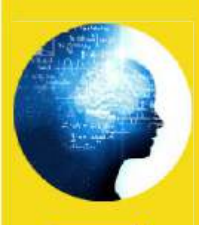
Abstract. The article addresses the issue of developing soft skills, particularly teamwork, among high school students as a strategically significant direction in contemporary education amidst ongoing digital, sociocultural, and governance transformations. The author substantiates the necessity of an innovative approach to fostering teamwork in youth, which is driven by the challenges of globalization, decentralization, and the growing demand for civic engagement among adolescents within local communities.

The study presents an interdisciplinary analysis of theoretical foundations of teamwork as a component of soft skills in high school students, with emphasis on socio-psychological, learner-centered, activity-based, and interactive-communicative approaches. Special attention is given to training-based activities as a key method for developing team interaction.

The relevance of combining training and facilitation practices, the use of digital tools (such as Miro, Google Workspace), and project-based learning is highlighted as essential for cultivating team skills in the context of youth communities. The author's empirical study, conducted in 2024–2025 in the Bolhrad urban community (Odesa region), involved 102 students of grades 10–11.

During the training sessions, three innovative modules were implemented: *"Team as a Space for Growth"*, *"Design Together"*, and *"Digital Practices of Team Collaboration"*. The results demonstrated a positive dynamic in the development of team involvement (by 41%), communicative maturity (in 63% of students), and conflict resolution skills (by 29%).

The study emphasizes the importance of creating a psychologically safe environment, ensuring facilitative support, and maintaining cultural sensitivity to

the local context. The article argues for the systemic implementation of adaptive, innovation-driven, team-oriented educational models in non-formal learning settings, considering the age, ethno-cultural, and educational specificities of high school students in regional Ukrainian communities.

Keywords: soft skills, teamwork, innovative approaches, high school students, project-based learning, facilitation, digital technologies, training activities, team interaction.

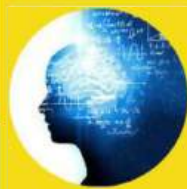
Постановка проблеми. У XXI столітті традиційна модель навчання зазнає суттєвих трансформацій, зумовлених розвитком цифрових технологій, глобалізацією та потребою у нових компетентностях у сучасної людини. Особливу актуальність набуває розвиток м'яких навичок (soft skills), зокрема командної взаємодії, як ключового чинника адаптивності та успішності молодшої людини в динамічному соціальному середовищі.

Зауважимо, що також спостерігається зростання запиту з боку місцевих громад на формування командної взаємодії серед молоді як передумови ефективного громадянського залучення. Громади потребують молодих лідерів, здатних до спільного прийняття рішень, конструктивного діалогу та реалізації локальних ініціатив у командному форматі. Така потреба зумовлена як актуалізацією децентралізації, так і розширенням можливостей молодіжної участі в управлінні.

Разом із тим, формування командної взаємодії старшокласників сьогодні потребує нових, інноваційних підходів. Традиційні педагогічні моделі вже не відповідають викликам часу, а отже, стають недостатньо ефективними в контексті розвитку соціальних і міжособистісних компетентностей. Саме тому в межах молодіжних громад активно залучаються фахівці з неформальної освіти, фасилітатори та тренери, які експериментують із сучасними інноваційними підходами до формування командних навичок у старшокласників.

У цьому контексті особливої актуальності набуває використання інтерактивних та цифрових технологій у процесі формування командної взаємодії. Саме ці підходи найбільше відповідають цінностям і стилю сприйняття інформації сучасної молоді, орієнтованої на візуальний контент, динамічну комунікацію та технологічну гнучкість. Інтерактивні методики дозволяють створити середовище співпраці, рефлексії та залучення, тоді як цифрові платформи забезпечують гнучкість і безперервність навчального процесу як в офлайн-, так і в онлайн-форматах.

Формування м'яких навичок є особливо важливим саме на етапі старшої школи, коли відбувається інтенсивне становлення соціальної та особистісної ідентичності. Старшокласники - це цільова група, яка приймає

рішення про вибір професійної діяльності та подальше включення в ринок праці. Наукові дослідження в цій площині беззаперечно підкреслюють вагомість проблеми формування у старшокласників м'яких навичок, де фокус уваги спрямований на командну взаємодію.

Поставлена в нашому локальному дослідженні проблема формування м'яких навичок, зокрема командної взаємодії старшокласників, є не лише актуальною, а й стратегічно важливою для сучасної освітньої молодіжної політики. На сучасному етапі розвитку суспільства трансформація освітніх моделей, динаміка цифрових змін і зростання значущості soft skills зумовлюють потребу у науково обґрунтованих інноваційних підходах до розвитку командної компетентності молоді. Громадянська активність, здатність до міжособистісної взаємодії, прийняття спільних рішень у команді - саме ці навички дедалі частіше стають предметом запиту з боку як ринку праці, так і місцевих громад. У зв'язку з децентралізацією, посиленням ролі молодіжної участі та фокусуванням на нове покоління лідерів, формування командної взаємодії потребує не фрагментарних ініціатив, а цілісного системного наукового підходу, що враховує вікові, культурні, освітні та соціальні чинники. Таким чином, наукове осмислення та апробація інноваційних підходів у цій сфері мають визначальне значення для розбудови освітнього середовища, здатного готувати молодь до викликів сучасного світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність дослідження командної взаємодії молоді як складової м'яких навичок підтверджується й численними працями зарубіжних дослідників. У працях Т. Леві та Р. Кемпбелла [2, 3] командна робота розглядається як ключовий компонент міжособистісної компетентності в молодіжному середовищі. Відомий дослідник людського капіталу та соціально-емоційних (soft) навичок - Дж. Хекман [4] підкреслює, що саме м'які навички, зокрема здатність до співпраці, є більш вагомими предикторами успішності в довготривалій перспективі, ніж традиційні академічні знання.

У роботах педагогічних психологів та педагогів М. Саломона [5], Е. Коена [6] та А. Хонігса [7] дослідницьку увагу приділено взаємозв'язку між фасилітованими груповими практиками та розвитком емпатії, саморегуляції й комунікативної зрілості в підлітковому віці.

Такі дослідження підтверджують ефективність використання колективно-орієнтованих навчальних стратегій, особливо в умовах формальної та неформальної освіти.

Огляд міжнародного досвіду засвідчує, що успішні практики формування командної взаємодії реалізуються через інтеграцію цифрових інструментів, гейміфікації, кооперативного навчання та мультикультурного

діалогу. Це ще раз посилює необхідність адаптації українських інноваційних підходів до глобального контексту та водночас врахування національних освітніх реалій.

Питання формування командної взаємодії в контексті розвитку м'яких навичок українською педагогічною наукою активно досліджується впродовж останніх десятиліть. Зокрема, питанням групової взаємодії в команді присвячені праці Войтко С. [8], Гац, Г.[9], Гембар У. [10], Карамушки Л. [11], Пометун О. [12].

Для нашого дослідження важливим підґрунтям виступили наукові праці О. Пометун [13], де акцентується увага на важливості розвитку комунікативної культури учнівської молоді та інтеграції соціально-психологічних механізмів у навчально-виховний процес. Так, дослідниця обґрунтовує необхідність упровадження технологій співпраці у школі як основи розвитку громадянських та соціальних компетентностей.

Академік Н. Гузій [14] та її наукова школа підкреслює важливість міжособистісної взаємодії та фасилітаційного підходу у розвитку відповідальності, емоційної зрілості та здатності до командної роботи в старшокласників. Дослідження Л. Карамушки присвячені психологічним аспектам взаємодії в команді, зокрема формуванню лідерських якостей та довіри у підліткових і молодіжних колективах [15].

Дослідження В. Ягоднікової аналізують зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на розвиток командної взаємодії старшокласників [16].

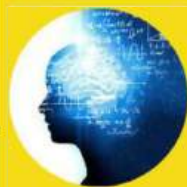
Аналітичний огляд праць українських учених дозволяє зробити висновок, що ключовими факторами формування командної взаємодії є наявність суб'єктної позиції учня, створення соціально безпечного простору, а також організація спільної діяльності з рефлексивною складовою. Тому актуальним є подальше вдосконалення інноваційних освітніх підходів з урахуванням вікових і культурних особливостей української молоді.

Командна взаємодія як складова soft skills охоплює комунікацію, відповідальність, лідерство, уміння вирішувати конфлікти та досягати узгоджених рішень у групі.

Мета статті полягає у дослідженні ефективності інноваційних підходів до формування командної взаємодії як складової м'яких навичок у старшокласників в умовах сучасного освітнього та соціокультурного середовища, зокрема в молодіжних громадах.

Виклад основного матеріалу:

Аналіз сучасних наукових підходів до визначення сутності командної взаємодії як компонента м'яких навичок у старшокласників обумовлений

міждисциплінарним характером проблеми, що охоплює як психологічну, так і педагогічну площину. Для проведення дослідження впливу інтерактивних, цифрових та проєктних технологій на формування командної взаємодії в учнів у контексті діяльності молодіжних громад були визначені підходи та проаналізований доробок вчених з досліджуваної проблеми.

У контексті нашого дослідження особливу значущість набув саме психологічний підхід, зокрема соціально-психологічна концепція взаємодії, представлена в працях Л. Карамушки, О. Долгія та А. Мудрика. Саме цей підхід дозволяє розглядати командну взаємодію не лише як засіб досягнення спільної мети, а як механізм соціального та особистісного розвитку молодої людини. У командній діяльності формуються базові елементи «Я-концепції», розвивається емпатія, відповідальність, навички лідерства та вирішення конфліктів. Командна взаємодія, за цим підходом, є не просто освітнім інструментом, а критичним фактором соціалізації старшокласника в умовах змінного, багатокультурного й інтенсивно трансформованого середовища громади. Такий підхід було закладено у методологічну основу організації експериментального процесу в нашому дослідженні, що інтегрує соціально-психологічну чутливість, комунікативну гнучкість, діяльну організованість та суб'єктну активність.

Наступний особистісно-зорієнтований підхід визначив нашу експериментальну діяльність у рамках гуманістичної парадигми.

Вчені І. Бех, К. Роджерс, О. Савченко підкреслюють важливість суб'єктності учня, індивідуального досвіду та ціннісної орієнтації у процесі взаємодії. Командна робота трактується в дослідженнях, як спосіб розвитку самосвідомості, ініціативності та здатності до рефлексії, а не лише як формальна співпраця та ґрунтується на діалозі, довірі, відкритості та партнерстві.

Діяльнісний підхід обумовлював включення учасників експериментальних груп у діяльну командну взаємодію.

Вчені Ю. Бабанський, Г. Кларін, В. Давидов трактують командну взаємодію як форму організації спільної діяльності, в якій кожен учасник виконує функціонально визначену роль. До уваги в експериментальній роботі були обрані продуктивність, розподіл обов'язків, координації дій та досягнення цілей. Також було зроблено та перевірено припущення, що через спільну діяльність розвиваються відповідальність, навички планування та самоконтроль.

Наступним напрямом був обраний нами інтерактивно-комунікативний підхід, представниками якого є дослідники - О. Пометун, Р. Джонсон, Д. Джонсон, які визначають важливість комунікації, як основи

командної взаємодії. Співпраця, згідно інтерактивно-комунікативного підходу, розглядається як процес побудови взаєморозуміння, вирівнювання позицій та створення умов для рівноправної участі всіх членів команди. Командна взаємодія формується через дискусії, рефлексію, діалогічні практики, взаємне навчання.

Таким чином, командна взаємодія старшокласників як складова м'яких навичок є багатовимірним утворенням, що інтегрує соціально-психологічну чутливість, комунікативну гнучкість, діяльнісну організованість та суб'єктну активність. Ефективне формування цієї командної взаємодії потребує поєднання кількох підходів одночасно - залежно від контексту, завдань, культурного середовища та вікових особливостей старшого шкільного віку.

Виділимо три основні аргументи на користь необхідності розвитку м'яких навичок, безпосередньо навичок командної взаємодії, саме у старшокласників:

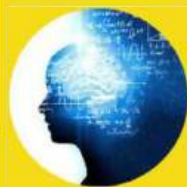
По-перше, важливою передумовою виступає психосоціальна готовність до самоусвідомлення та рефлексії. Старший шкільний вік є періодом, коли формується здатність до абстрактного мислення, рефлексії та оцінки соціальних ситуацій, що створює підґрунтя для усвідомленого розвитку навичок командної взаємодії.

По-друге, наближення до професійного та соціального самовизначення. Старшокласники перебувають у фазі активного вибору професійного шляху, і м'які навички стають вирішальними у подальшому навчанні, кар'єрі та соціальній реалізації.

По-третє, зацікавленість соціальним навчанням та думка групового впливу. Молодь у цьому віці є відкритою до колективної діяльності, що дає змогу ефективно впроваджувати проєктні, фасилітаційні та цифрові освітні технології, спрямовані на розвиток командної компетентності.

Крім того, варто особливо зазначити важливість формування навичок командної взаємодії старшокласників на базі молодіжних клубів, молодіжних рад та інших форм самоорганізації молоді в громадах. Такі структури створюють умови для міжособистісної комунікації, лідерства, розв'язання соціально значущих завдань, що безпосередньо корелює з розвитком командної компетентності.

Молодіжні клуби та ради функціонують у контексті локальної спільноти, що сприяє активному залученню учнів до життя громади. Участь у командних проєктах, організація місцевих заходів, модерація зустрічей із владою формують у молоді навички відповідального лідерства, публічного виступу, ведення переговорів. Разом із тим, у старшокласників відмічається глибше знання локального контексту - традицій, культурних кодів,

особливостей регіону, що дозволяє їм не лише ефективно комунікувати з громадою, а й ініціювати зміни, ґрунтуючись на автентичних потребах.

Саме через таку практику формується основа для майбутньої самореалізації молоді в управлінні громадою - як у форматі молодіжної участі, так і в довготривалій перспективі залучення до місцевого самоврядування.

При визначенні інноваційних підходів формування м'яких навичок надзвичайно важливо враховувати вікові та культурні особливості конкретних регіональних спільнот.

Наша дослідно-експериментальна робота була проведена в Болградській міській громаді (Одеська область) протягом 2024-2025 років. Зазначимо, що молодь Болградщини характери-зується мультикультурністю, дво- або тримовністю в побуті, високою повагою до локальних традицій та цінностей родинного виховання. Для старшокласників цього регіону важливим є поєднання інтерактивних технологій з елементами культурної ідентичності, як у змісті завдань, так і в формі командної взаємодії.

Інноваційні практики в Болградських громадах демонструють, що молодь активно включається в командну діяльність за умови, якщо вона має змогу проявити локальну ініціативу, врахувати багатонаціональний контекст, адаптувати підходи до мови, звичаїв і особливостей спілкування.

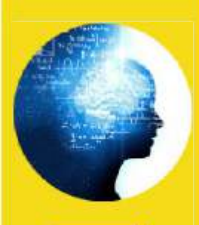
Таким чином, створення безпечного, інклюзивного середовища з урахуванням етнокультурної специфіки є обов'язковим для ефективного впровадження командоорієнтованого навчання в регіональних молодіжних спільнотах.

Апробовані інноваційні підходи до розвитку м'яких навичок з фокусом на командну взаємодію можна класифікувати за трьома напрямками.

Інтерактивно-фасилітаційні технології - представлені в експериментальній роботі, як комплекс педагогічних інструментів, що ґрунтуються на активному залученні учнів до процесу взаємодії, рефлексії та спільного прийняття рішень.

Серед них варто виокремити: тренінги, що мають на меті розвиток конкретних навичок (комунікація, співпраця, лідерство) через вправи, моделювання ситуацій, ігрові формати та групову рефлексію. Вони дозволяють швидко створити довірливе середовище та виявити потенціал кожного учасника.

Ефективними за динамікою та змістом були визначені фасилітаційні сесії орієнтовані на спільне формулювання ідей, пошук рішень та прийняття узгоджених рішень у команді.

Ведучий (фасилітатор) не навчав, а управляв процесом, створюючи умови для рівного включення кожного учасника в обговорення.

З метою посилення командної взаємодії в онлай та офлайн форматах була використана тренінгова методика World Café, яка передбачала кругову зміну груп з обговоренням певних питань за "кафе-столами". Цей метод сприяв формуванню широкого бачення проблеми, розвитку емпатії та почуття причетності до колективного знання.

Особлива увага приділялась впровадженню діалогічних практик, які акцентували увагу на глибокому слуханні, уточненні позицій, побудові аргументів та досягненні спільного розуміння. Це особливо важливо в умовах міжкультурної взаємодії, що характерна для півдня України, зокрема Болградщини.

Застосування зазначених технологій дозволило створити умови, у яких старшокласники не лише засвоюють знання, а й розвивають соціально значущі вміння, що формують основу командної взаємодії.

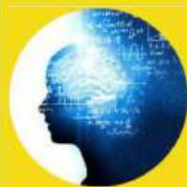
З метою розвитку навичок колективної роботи в онлайн режимі, що було обумовлено військовими подіями та проведенням частки експериментальної роботи зі залученням були застосовані цифрові освітні технології, які продемонстрували високу ефективність у розвитку командної взаємодії старшокласників.

Цифрові платформи Miro, Google Workspace дозволили організувати освітній процес у форматі реального спільного планування, координації та рефлексії командних завдань.

Так, Miro забезпечував візуальне представлення ідей, брейнштормінгу та групового моделювання молодіжних проєктів у режимі реального часу; **Google Workspace** (Docs, Sheets) дозволив організовувати одночасну роботу над проєктами та прозорість дій кожного учасника та моніторинг прогресу.

У роботі старшокласників ці платформи не лише підтримують інструментальну частину командної взаємодії, але й сприяють глибшому розумінню процесів групової динаміки та ролей у команді.

Не залишилась поза увагою технологія проєктного навчання, як ефективна освітня стратегія, що передбачає організацію тренінгової діяльності у формі колективної роботи над практично значущими проблемами або завданнями. Такий формат передбачав: розподіл обов'язків і ролей, спільне прийняття рішень, постійну комунікацію та рефлексію командної динаміки. Зазначимо, що проєктне навчання сприяє формуванню командної взаємодії старшокласників з кількох причин: ситуативна взаємозалежність. Успішне завершення проєкту залежить від активного внеску кожного учасника, що стимулює розвиток навичок відповідальності

та взаємо-підтримки; рольова гнучкість, тому що старшокласники мають змогу приміряти різні ролі в команді - від лідера до фасилітатора чи аналітика, що сприяє розвитку самосвідомості, емоційного інтелекту та адаптивності.

Командна робота над реальними завданнями формувала відчуття внеску в спільну справу, що посилює мотивацію та сприяє формуванню колективної ідентичності.

Авторське емпіричне дослідження було реалізоване протягом 2024–2025 років на базі Молодіжної ради при Болградській міській раді трьох закладів загальної середньої освіти Болградської громади Одеської області. Вибірка складала 102 учні 10–11 класів, які були розподілені на експериментальну (52 учні) та контрольну (50 учнів) групи.

Упродовж навчального року в експериментальних класах було впроваджено інтерактивні, цифрові та проєктно-орієнтовані технології розвитку командної взаємодії. Методичний інструментарій включав: анкетування учнів за адаптованими шкалами командної ефективності (за моделлю Л. Бредфорда); спостереження за динамікою взаємодії в групах (на основі карт спостережень та чек-листів), психодіагностичні вправи на виявлення рівня співпраці, асертивності та здатності до розв'язання конфліктів (використано модифіковану версію тесту на командну компетентність за Дж. Ларсеном).

За результатами анкетування за адаптованими шкалами командної ефективності (модель Л. Бредфорда) в експериментальній групі відзначено підвищення суб'єктивної залученості у командну діяльність на 41%; старшокласники демонстрували зростання самооцінки своєї ролі в команді та бажання брати участь у спільному прийнятті рішень. В результаті спостереження за динамікою групової взаємодії було виявлено наступне: у експериментальних групах відбулося збільшення кількості конструктивних взаємодій та ініціативних висловлювань на 37% у порівнянні з початковими замірами; рівень прояву пасивності знизився більш ніж у 2 рази; у контрольній групі структура взаємодії залишилася стабільною, без суттєвої динаміки. Запроваджена в експериментальній роботі методика модифікованого тесту командної компетентності за Дж. Ларсеном мала на меті оцінити здатність до співпраці та координації; асертивність і комунікативну зрілість, готовність до конструктивного вирішення конфліктів.

Так, за даними діагностики - 63% учнів експериментальної групи продемонстрували зростання рівня комунікативної зрілості, здатності до рефлексії та прийняття рішень; 29% - підвищення навичок вирішення конфліктів та розподілу ролей у групі; контрольна група не виявила подібної динаміки, зберігши початкові рівні показників.

У контрольній групі формування м'яких навичок відбулося за традиційною програмою без акценту на розвиток командної взаємодії. Отже, результати підтвердили ефективність упроваджених підходів, зокрема за умови створення середовища психологічної безпеки, фасилітаційного супроводу та цифрової підтримки навчального процесу.

Згідно з експериментальним дослідженням, проведеним протягом 2024-2025 років у Болградській громаді Одеської області, впровадження вищезгаданих підходів мало позитивний вплив на формування командної співпраці старшокласників. Методом анкетування, спостереження та діагностичних вправ було встановлено: підвищення рівня залученості в командну роботу на 41% (за суб'єктивною оцінкою учнів); покращення навичок комунікації та саморефлексії (у 63% випадків); позитивна динаміка у здатності вирішувати конфлікти та розподіляти ролі (на 29% за шкалою командної ефективності).

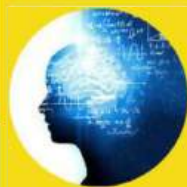
Ключовим чинником стало середовище психологічної безпеки, створене через фасилітаційний стиль педагогічного супроводу та гнучку цифрову інфраструктуру.

У контексті розвитку м'яких навичок сучасної молоді, зокрема командної взаємодії, тренінгова діяльність виступає не лише засобом активного навчання, а й ефективною педагогічною технологією, що забезпечує цілісний особистісний розвиток учнів. Експериментальні дані, отримані в процесі впровадження інноваційних модулів у Болградській молодіжній громаді, роботи у старшокласників, засвідчили, що саме формат тренінгу є оптимальним для формування навичок командної роботи у старшокласників.

Фасилітація груп супроводу здійснювалась підготовленими тренерами, які координували динаміку навчального процесу на різних етапах експерименту. Такий підхід дозволив досягнути низки важливих педагогічних і психологічних цілей: забезпечити поступовість у засвоєнні знань, інтеграцію теорії й практики, активне включення учнів у суб'єктну позицію.

Тренінгова діяльність структурована за принципом "поступового розгортання компетентності", коли нові знання подаються у формі невеликих логічних модулів, що негайно закріплюються через практичну взаємодію в групі. Такий формат відповідає принципам активного навчання (active learning) і сприяє засвоєнню не лише когнітивного компоненту командної взаємодії, а й розвитку емоційно-вольової, поведінкової та рефлексивної складових.

Значною інновацією в експериментальній програмі стало залучення самих учнів до створення та реалізації міні-тренінгів, присвячених

командоутворенню, розвитку співпраці, розв'язанню конфліктів, формуванню довіри. Старшокласники мали змогу виступати в ролі тренерів, фасилітаторів та учасників, що сприяло не лише формуванню м'яких навичок, а й розвитку метанавичок: здатності до навчання інших, лідерства, саморефлексії та відповідальності в команді.

В рамках експерименту було реалізовано три змістовних модулі:

- модуль "Команда як простір розвитку" (тренінги, командні ігри, ролева рефлексія);

- модуль "Проектуй разом з групою" (практика проектного навчання з обов'язковою змінюваністю ролей);

- модуль "Цифрові практики командної співпраці" (використання цифрових платформ у груповій взаємодії).

Результати підтверджують доцільність комплексного підходу, що поєднує ціннісну орієнтацію, цифрову гнучкість і екологічну тренерську фасилітацію.

Висновки. Розвиток м'яких навичок, зокрема командної взаємодії у старшокласників, потребує системного впровадження інноваційних педагогічних рішень. Застосування інтерактивних, цифрових і проектно-орієнтованих методик доводить свою ефективність у формуванні цілісної, соціально відповідальної особистості, здатної до командної взаємодії в умовах освітніх і соціальних трансформацій. Особлива увага має бути приділена саме учням старшої школи як найбільш сприятливої до соціального навчання молоді. Подальші дослідження прогнозується спрямувати на розробку адаптивних моделей інноваційного навчання для різних типів колективів на базі молодіжних громад.

Література:

1. Levi D. Group Dynamics for Teams. 5th ed. Thousand Oaks : Sage Publications, 2016. 432 p.
2. Effective Teaching and Values: Some Implications for Research and Teacher Education / Campbell R. J., Kyriakides L., Muijs D., Robinson W. Educational Review. 2003. Vol. 55(3). P. 225–235.
3. Campbell R. J., Kyriakides L. The Quest for Teacher Effectiveness. Comparative Education. 2000. Vol. 36(3). P. 289–305.
4. Heckman J. J., Kautz T. Hard Evidence on Soft Skills. Labour Economics. 2012. Vol. 19(4). P. 451–464.
5. Salomon G., Perkins D. N. Individual and Social Aspects of Learning. Review of Research in Education. 1998. Vol. 23. P. 1–24.
6. Cohen E. G. Designing Groupwork: Strategies for the Heterogeneous Classroom. New York : Teachers College Press, 1994. 176 p.
7. Honigsfeld A., Dove M. G. Co-Teaching for English Learners: A Guide to Collaborative Planning, Instruction, Assessment, and Reflection. Thousand Oaks : Corwin, 2019. 288 p.

8. Войтко С. В., Гринько І. М. Експерти в командній роботі: підручник. Київ КПІ імені Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 200 с.
9. Пріма Д. А., Гац Г. О. До питання організації групової взаємодії старшокласників у командних видах спорту. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2023. Вип. 211. С. 230–234.
10. Гембар У., Коць М. Особливості прояву групової згуртованості у міжособистісній взаємодії старшокласників. Психогенеза особистості: норма і девіація : збірник наукових статей і тез. 2024. С. 24–30.
11. Карамушка Л. М. Психологія управління. Київ : Наук. світ, 2003. 274 с.
12. Пометун О. І., Пироженко Л. А. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : навч.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.
13. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: [Б. в.], 2007. 141 с.
14. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів : колективна монографія / за ред. Н. В. Гузій. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 312 с.
15. Карамушка Л. М., Фелькель Т. Г., Михайленко В. О. Зміст, рівень та чинники розвитку «базових» лідерських якостей у майбутніх науково педагогічних працівників. Психологія управління, економічна психологія. 2023. № 4(30). С. 20–29.
16. Ягоднікова В., Торкіна К. Чинники розвитку навичок командної взаємодії старшокласників. Перспективи та інновації науки. 2025. № 3(49). С. 1038–1047.

References:

1. Levi, D. (2016). *Group Dynamics for Teams*. (vol. 1-5). Thousand Oaks : Sage Publications [in English].
2. Campbell, R. J., Kyriakides, L., Muijs, D., Robinson, W. (2003). Effective Teaching and Values: Some Implications for Research and Teacher Education. *Educational Review*, 55(3), 225–235 [in English].
3. Campbell, R. J., Kyriakides, L. (2000). The Quest for Teacher Effectiveness. *Comparative Education*, 36(3), 289–305 [in English].
4. Heckman, J. J., Kautz, T. (2012). Hard Evidence on Soft Skills. *Labour Economics*, 19(4), 451–464 [in English].
5. Salomon, G., Perkins, D. N. (1998). Individual and Social Aspects of Learning. *Review of Research in Education*, 23, 1–24 [in English].
6. Cohen, E. G. (1994). *Designing Groupwork: Strategies for the Heterogeneous Classroom*. New York : Teachers College Press [in English].
7. Honigsfeld, A., Dove, M. G. (2019). *Co-Teaching for English Learners: A Guide to Collaborative Planning, Instruction, Assessment, and Reflection*. Thousand Oaks: Corwin [in Eng]
8. Vojtko, S. V. (2022). *Eksperti v komandnij roboti [Experts in teamwork]*. Київ КРІ імені Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка» [in Ukrainian].
9. Prima, D. A., Gac, G. O. (2023). Do pitannja organizacii grupovoi vzaemodii starshoklasnikov u komandnih vidah sportu [On the issue of organizing group interaction of high school students in team sports]. *Naukovi zapiski. Serija: Pedagogichni nauki - Scientific notes. Series: Pedagogical sciences*, 211, 230–234 [in Ukrainian].
10. Gembar, U., Koc', M. (2024). Osoblivosti projavu grupovoi zгуртованості u mizhosobistisnij vzaemodii starshoklasnikov [Peculiarities of the manifestation of group cohesion in interpersonal interaction of high school students]. *Psihogeneza osobistosti - Psychogenesis of personality*, 24–30 [in Ukrainian].

11. Karamushka, L. M. (2003). *Psihologija upravlinnja* [Psychology of management]. K. : Nauk. Svit [in Ukrainian].
12. Pometun, O. I., Pirozhenko, L. A. (2004). *Suchasnij urok. Interaktivni tehnologii navchannja* [Modern lesson. Interactive teaching technologies]. K. : A.S.K [in Ukrainian].
13. Pometun, O. I. (2007). *Enciklopedija interaktivnogo navchannja* [Encyclopedia of interactive teaching]. K. : [B. v.] [in Ukrainian].
14. Guzij, N. V. (2015). *Pedagogichna tvorchist', majsternist', profesionalizm u sistemi pidgotovki osvityans'kih kadriv* [Pedagogical creativity, mastery, professionalism in the system of training educational personnel]. Kiiv : NPU im. M. P. Dragomanova [in Ukrainian].
15. Karamushka, L. M., Fel'kel', T. G., Mihajlenko, V. O. (2023). Zmist, riven' ta chinniki rozvitku «bazovih» lider'skih jakostej u majbutnih naukovu pedagogichnih pracivnikiv [Content, level and factors of development of "basic" leadership qualities in future scientific and pedagogical workers]. *Psihologija upravlinnja, ekonomichna psihologija - Psychology of management, economic psychology*, 4(30), 20–29 [in Ukrainian].
16. Jagodnikova, V., Torkina, K. (2025). Chinniki rozvitku navichok komandnoï vzaemodії starshoklasnikiv [Factors of development of team interaction skills of high school students]. *Perspektivi ta innovacij nauki - Prospects and innovations of science*, 3(49). [in Ukrainian].